

การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเมื่อแยกตามเครื่องมือที่ใช้วัด ได้ผลดังนี้

1. การวัดความชอบของผู้รับฟังที่มีต่อผู้เปิดเผยตนเอง โดยใช้แบบวัดความชอบแบบมาตราประเมินค่า พบว่าผู้รับฟังมีความชอบผู้เปิดเผยตนเองในระดับค่า ปานกลาง และสูง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกรณีที่ผู้รับฟังและผู้เปิดเผยตนเองเป็นเพศเดียวกันหรือต่างเพศกัน

2. การวัดความชอบของผู้รับฟังที่มีต่อผู้เปิดเผยตนเอง โดยใช้แบบวัดความชอบแบบมาตราวัดความนับจำแนก พบว่า ผู้รับฟังมีความชอบผู้เปิดเผยตนเองในระดับค่า ปานกลาง และสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และจากการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม พบว่า ผู้รับฟังมีความชอบผู้เปิดเผยตนเองในระดับสูงและค่า แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยชอบผู้เปิดเผยตนเองในระดับสูงมากที่สุด ส่วนความชอบของผู้รับฟังที่มีต่อผู้เปิดเผยตนเองในระดับอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของความชอบ ในกรณีที่ผู้รับฟังและผู้เปิดเผยตนเองเป็นเพศเดียวกันหรือต่างเพศกัน

ผลการวิจัยนี้เห็นได้ว่า ผลการวัดความชอบโดยการใช้แบบวัดความชอบแบบมาตราประเมินค่า และแบบวัดความชอบแบบมาตราวัดความนับจำแนกได้ผลแตกต่างกัน กล่าวคือ เมื่อวัดความชอบโดยใช้แบบวัดความชอบแบบมาตราประเมินค่า พบว่า ผู้รับฟังมีความชอบผู้เปิดเผยตนเองในระดับต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ แม้ว่าการวัดด้วยแบบมาตราประเมินค่าจะไม่พบความแตกต่างของความชอบของผู้รับฟังที่มีต่อผู้เปิดเผยตนเองในระดับต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่คะแนนเฉลี่ยของความชอบของผู้รับฟังที่มีต่อ

ผู้เปิดเผยตนเองในระดับสูงที่สุด ส่วนการวัดโดยใช้แบบวัดความชอบแบบมาตราวัดความนัยจำแนก พบว่า ผู้รับฟังมีความชอบผู้เปิดเผยตนเองในระดับกลาง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม พบว่า ผู้รับฟังมีความชอบผู้เปิดเผยตนเองในระดับสูงและค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยผู้รับฟังจะชอบผู้เปิดเผยตนเองในระดับสูงมากที่สุด ความแตกต่างของผลการวัดด้วยแบบวัดทั้งสองแบบนี้ อาจอธิบายได้ว่าเป็นเพราะ แบบวัดความชอบแบบมาตราประเมินค่านั้นมีรูปประโยคของการกระทำในเชิงมีปฏิสัมพันธ์ (interaction) กับผู้ร่วมคิด (หนาม่า) เช่น ชาวเขาอยากทำความรู้จักกับบุคคลที่ชาวเขาสนทนากวายนั่นกว่านี้ ชาวเขาอยากพบกับบุคคลที่ชาวเขาสนทนากวายนั่น เป็นต้น ส่วนแบบวัดความชอบแบบมาตราวัดความนัยจำแนกนั้นเป็นการวัดลักษณะของผู้ร่วมคิด (หนาม่า) โดยดูจากการรับรู้ของผู้รับการทดลอง ซึ่งได้จากการพิจารณาจากคุณศัพท์ที่ชาวเขาผู้ร่วมคิด (หนาม่า) มีลักษณะอย่างไร (Osgood, 1975)¹ ทั้งนี้โดยผู้รับการทดลองไม่ควรมีปฏิสัมพันธ์ด้วย ความแตกต่างระหว่างแบบวัดความชอบแบบมาตราประเมินค่า และแบบวัดความชอบแบบมาตราวัดความนัยจำแนก จึงน่าจะอยู่ตรงที่ว่า ลักษณะที่ปรากฏจากการรับรู้นั้น แม้ว่าในบางลักษณะจะเป็นลักษณะที่ไม่ดี เช่น อ่อนแอ เฉื่อยชา แต่ก็ได้หมายความว่า บุคคลจะไม่มีปฏิสัมพันธ์ด้วย เช่น ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าอ่อนแอ ก็อาจจะช่วยเหลือ เป็นต้น หรือในบางลักษณะจะเป็นลักษณะที่ดี เช่น เข้มแข็ง กระตือรือร้น ก็มีได้หมายความว่า บุคคลจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ไปในทางที่ดี

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากความชอบจากแบบวัดความชอบแบบมาตราวัดความนัยจำแนก ผู้รับฟังมีความชอบผู้เปิดเผยตนเองในระดับสูงและค่าแตกต่างกัน โดยผู้รับฟังมีความชอบผู้เปิดเผยตนเองในระดับสูงมากที่สุด ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ

¹C.E. Osgood, G.J. Suci and P.H. Tannebaum, The Measurement of Meaning, 9th ed. (Chicago : University of Illinois Press, 1975), pp. 53-61.

วอร์ที และคณะ (Worthy et. al., 1969) ที่วิจัยกับผู้รับการทดลองเพศหญิง และพบว่า ผู้รับการทดลองชอบคนที่เปิดเผยในระดับสูงมากที่สุด¹ แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ คอสบี้ (Cozby, 1972) ที่วิจัยกับผู้รับการทดลองเพศหญิงเช่นกัน แต่พบว่าผู้รับการทดลองชอบคนเปิดเผยระดับปานกลางมากที่สุด² ความแตกต่างในผลการวิจัยนี้อาจเป็นเพราะสภาพการณ์ในการทดลอง ในการวิจัยของคอสบี้ (Cozby, 1972) ใช้กระบวนการแสดงบทบาทสมมุติ (role-playing procedure) ผู้รับการทดลองจะได้รับฟังเรื่องราวจากบุคคลอื่น โดยที่เนื้อหานั้นจะมีค่าความใกล้ชิด (intimacy value) แตกต่างกันไป³ แต่ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยให้ผู้รับการทดลอง (ผู้รับฟัง) สนทนากับผู้ร่วมคิด (ผู้เปิดเผยตนเอง) โดยให้หนึ่งหันหลังให้กันประมาณ 10 นาที จะเห็นได้ว่าสภาพการณ์ในการวิจัยนี้แตกต่างจากสภาพการณ์ของการวิจัยในต่างประเทศที่ผู้รับฟังและผู้เปิดเผยตนเองเห็นภาษาท่าทางของกันและกัน แต่ในการวิจัยนี้ ผู้รับฟัง และผู้เปิดเผยตนเองไม่เห็นภาษาท่าทางของกันและกัน ซึ่งภาษาท่าทางก็เป็นสิ่งหนึ่งที่จะสื่อความหมายได้ จึงอาจทำให้ผลการวิจัยแตกต่างกัน นอกจากนี้แล้ว กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยก็แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้เป็นคนไทย ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเห็น และความชอบ แตกต่างไปจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาวต่างประเทศ โมล (Mole, 1973) นักสังคมวิทยา ได้เคยแสดงความคิดเห็นไว้ว่า "คนไทยในชนบทชอบกลายเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว และความเป็นมิตร พวกเขาจะพอใจถ้าผู้มาเยือนจะละพิธีกรรมรองต่าง ๆ และพูดคุย ประพศิตอย่างง่าย ๆ เป็นกันเองด้วยท่าทีที่เป็นมิตร"⁴ จึงอาจเป็นไปได้ที่ผู้รับฟังที่เป็นคนไทย อาจ

¹Cozby, "Self-Disclosure : A Literature Review,"

Psychological Bulletin, p.85

²Ibid.

³Ibid.

⁴R.L. Mole, Thai Values and Personality (Vermont : Charles E. Tuttle Company, 1973), p. 125.

ชอบคนที่เปิดเผยตนเองในระดับสูง เพราะการที่ผู้เปิดเผยตนเองเปิดเผยตนเองในระดับสูงนี้ อาจเป็นการแสดงความเชื่อมั่นตนเองและความเป็นมิตรได้ จึงอาจทำให้ผลการวิจัยนี้แตกต่างจากผลการวิจัยในต่างประเทศ

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศของผู้รับฟังและผู้เปิดเผยตนเอง การวิจัยในต่างประเทศ เท่าที่ศึกษานั้นศึกษากับผู้รับฟังและผู้เปิดเผยตนเองที่เป็นเพศเดียวกัน คือ หญิง-หญิง หรือ ชาย-ชาย และพบว่าการเปิดเผยตนเอง และความชอบจะสัมพันธ์กันในเมื่อผู้รับฟัง และผู้เปิดเผยตนเองเป็นเพศหญิง เท่านั้น เช่น การวิจัยของวอร์ที และคณะ (Worthy et. al., 1969)¹ และคอซบี (Cozby, 1972)² แก่ในการวิจัยที่ผู้รับฟัง และผู้เปิดเผยตนเองเป็นเพศชาย ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยตนเอง และความชอบ เช่น การวิจัยของเออร์ลิค และเกรเวน (Ehrlich & Greven, 1971) ส่วนในการวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความชอบและการเปิดเผยตนเอง ทั้งในกรณีที่ผู้รับฟัง และผู้เปิดเผยตนเองเป็นเพศเดียวกัน คือ ชาย-ชาย และ หญิง-หญิง และในกรณีที่ผู้รับฟังและผู้เปิดเผยตนเองต่างเพศกัน คือ ชาย-หญิง และหญิง-ชาย แต่ไม่พบความแตกต่างกันของความชอบของผู้รับฟังที่มีต่อผู้เปิดเผยตนเอง ซึ่งความแตกต่างในผลการวิจัยนี้เป็นสิ่งที่ควรศึกษากต่อไป

3. โปร์ไฟล์ แสดงการเปรียบเทียบการประเมินคุณค่าคุณศัพท์ในแบบวัดความชอบแบบมาตรวัดความนับจำแนกของผู้รับฟังการเปิดเผยตนเองในระดับต่ำ ปานกลาง และสูง แสดงให้เห็นว่า ผู้รับฟังการเปิดเผยตนเองในระดับต่าง ๆ ประเมินลักษณะของผู้เปิดเผยตนเองไปในทิศทางเดียวกัน คือทางบวก การที่ผู้รับฟังประเมินลักษณะผู้เปิดเผยตนเองไป

¹Cozby, "Self-Disclosure : A Literature Review," Psychological Bulletin, p. 83.

²Ibid.

³Wrightsman, Social Psychology, p. 138.

ในทางบวก ไม่ว่าจะผู้เปิดเผยตนเองจะเปิดเผยตนเองในระดับใดนั้น อาจเป็นเพราะสภาพการที่ผู้วิจัยจัดให้ ผู้รับฟังและผู้เปิดเผยตนเองในระดับต่าง ๆ พบและสนทนากันประมาณ 10 นาที นั้น เป็นสภาพการที่อาจเรียกได้ว่าเป็นกลาง (neutral) เพราะไม่ได้เป็นสภาพการที่ให้การข่มขู่ หรือแสดงความไม่เป็นมิตร หากแต่เป็นสภาพการที่กำหนดเนื้อเรื่องที่จะถูกคุยเท่านั้น ผลที่ได้จึงไม่ออกมาทางลบ

4. การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มของการประเมินคุณค่าคุณศัพท์ในแบบวัดความชอบแบบมาตรวัดความนิยมจำแนกของผู้รับฟังการเปิดเผยตนเองในระดับสูงและต่ำ ระดับสูงและระดับปานกลาง กับระดับปานกลางและระดับต่ำ พบว่าคุณค่าคุณศัพท์ที่ผู้รับฟังการเปิดเผยตนเองในระดับสูง และระดับต่ำ ประเมินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ดี-เลว กระตือรือร้น-เฉื่อยชา น่าสนใจ-น่าเบื่อหน่าย เป็นกันเอง-เหินห่าง เปิดเผย-ลึกลับ และน่านิยมชมชอบ-น่ารังเกียจ คุณค่าคุณศัพท์ที่ผู้รับฟังการเปิดเผยตนเองในระดับสูงและระดับปานกลาง ประเมินต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ดี-เลว เป็นกันเอง-เหินห่าง เปิดเผย-ลึกลับ และน่านิยมชมชอบ-น่ารังเกียจ ส่วนคุณค่าคุณศัพท์ที่ผู้รับฟังการเปิดเผยตนเองในระดับปานกลาง และระดับต่ำ ประเมินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ กล้าหาญ-ขลาดกลัว กระตือรือร้น-เฉื่อยชา และน่านิยมชมชอบ-น่ารังเกียจ จะเห็นว่าคุณค่าคุณศัพท์ที่ทุกกลุ่มประเมินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือน่านิยมชมชอบ-น่ารังเกียจ กล่าวคือ ในการประเมินคุณค่าคุณศัพท์ น่านิยมชมชอบ-น่ารังเกียจ ค่าเฉลี่ยของผู้รับฟังการเปิดเผยตนเองในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แม้จะมีความแตกต่างกันของ การประเมินคุณค่าคุณศัพท์ของผู้รับฟังการเปิดเผยตนเองในระดับต่าง ๆ กัน แต่ก็ไม่มีคุณค่าคุณศัพท์ใดที่ถูกประเมินไม่ในควานลบ